

Doca

Stichting Dokumentatiecentrum Arnhem

Bentinckstraat 31

6811 EE Arnhem

Tel. 026-3516533

E-mail: doca@antenna.nl

Website: www.doca.nl

Triodos Bank: NL88 TRIO 078 6870 990

Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) ontwikkelt superzuinige voertuigen

Millenniumactiviteiten in Arnhem Supplement 2015

Toelichting

Op 26 januari 2009 besloot de gemeente Arnhem om zich aan te sluiten bij de Millenniumgemeenten in Nederland. Daarmee gaf Arnhem gehoor aan de oproep van de landelijke overheid om op lokaal niveau een bijdrage te leveren aan het behalen van de VN-Millenniumdoelen. Belangrijk, omdat juist de lokale overheid het dichtst bij de bevolking staat waar het gaat om het ondersteunen van initiatieven op het gebied van internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling. Bovendien kan een gemeente als grootverbruiker het goede voorbeeld geven op terreinen als duurzaam inkopen, duurzaam bouwen, energiebesparing en eerlijk beleggen.

Uit de acht Millenniumdoelen koos de gemeente Arnhem er echter voor om vooral Millenniumdoel 7 (duurzaam leefmilieu) te ondersteunen. Die doelstelling kwam namelijk het dichtst bij de ambitie van Arnhem om een regionale rol van betekenis te spelen als energie-innovatieve gemeente. Daarbij speelde de al jarenlange aanwezigheid van energiebedrijven als Nuon, Kema en Essent een belangrijke rol. Met een knipoog naar Silicon Valley in de VS waar Microsoft de scepter zwaait, werd het idee van Energy Valley gelanceerd dat uitmondde in het lange termijn programma *Energy made in [Arnhem]*.

Na een intensieve campagne door betrokken burgers, ondersteund door de Wereldwinkel en vanuit het Platform Arnhem Mondiaal, werd Arnhem in 2011 tevens Fair Trade Gemeente, waarmee ook invulling werd gegeven aan Millenniumdoel 8: het bijdragen aan een eerlijker handelssysteem in de wereld.

Aan het besluit van de gemeente Arnhem om Millenniumgemeente te worden ging een inventariserend onderzoek vooraf van de Stichting Doca naar activiteiten in Arnhem op het gebied van de Millenniumdoelen over de periode 2000-2009.

Om de Millenniumdoelen op de (politieke) agenda te houden stelt Doca jaarlijks een supplement samen. Bovendien kunnen de jaaroverzichten als naslagwerk fungeren wanneer het gaat om inzicht te verkrijgen in de Millenniumactiviteiten die in Arnhem jaarlijks plaatsvinden.

Behalve de tabellen die op de navolgende pagina's zijn uitgesplitst naar de 8 verschillende Millenniumdoelen, is er ook een aparte tabel gemaakt die laat zien wat in de gemeente Arnhem in het voorbije jaar ondernomen is om de Millenniumdoelen onder de aandacht van de plaatselijke bevolking te houden.

VN-Millenniumdoelen

1.	Extreme armoede en honger zijn in 2015 gehalveerd
2.	Alle jongens en meisjes gaan in 2015 naar school
3.	Mannen en vrouwen hebben in 2015 dezelfde rechten en kansen
4.	Kindersterfte is in 2015 met 66% afgenomen
5.	Moedersterfte is bij zwangerschap in 2015 met 75% afgenomen
6.	De verspreiding van Aids, malaria en andere dodelijke ziektes zijn in 2015 gestopt
7.	In 2015 leven meer mensen in een duurzaam leefmilieu, hebben schoon drinkwater en leven er 100 miljoen mensen minder in krottenwijken
8.	Er is meer eerlijke handel, schuldverlichting en hulp in 2015

Bron: www.millenniumgemeente.nl

Arnhem, januari 2016

Ed Bruinvis
Stichting Doca

AK = Arnhemse Koerier

G = De Gelderlander

Pb = Persbericht

Millenniumdoelen algemeen

Op 26 januari 2009 nam de gemeenteraad van Arnhem het besluit om Millenniumgemeente te worden.

Wat werd in Arnhem in 2015 ondernomen om de Millenniumdoelen meer bekendheid te geven onder de Arnhemse bevolking?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen
Februari	Milieuactiviteiten in Arnhem, supplement 2014 (10/2/2015)	St. Doca (Ed Bruinvis)
Februari	Toekomstdiscussie Platform Arnhem Mondiaal over nieuwe Millenniumcampagne 2016-2020 (25/2/2015)	Oikocredit Werkgroep Arnhem (KeesTinga)
December	Platform Arnhem Mondiaal kiest voor campagne rond Sustainable Development Goals (SDG's) als voortzetting van campagne rond Millenniumdoelen (9/12/2015)	Platform Arnhem Mondiaal
December	St. Doca rondt 23 jaargangen Info Arnhem Mondiaal af met laatste nummer (31/12/2015)	St. Doca (Ed Bruinvis)

Millenniumdoel 1

Het percentage mensen dat in armoede leeft, is in 2015 met de helft teruggebracht ten opzichte van 1990.

In 1990 moesten 1,2 miljard mensen wereldwijd zien rond te komen van minder dan 1 dollar per dag.

Wat deed Arnhem daar in 2015 aan?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen
Maart	500 scholieren in Arnhem e.o. doen op 18 maart mee aan de campagne Wandelen voor Water. Opbrengst voor sanitaire voorzieningen in Kenia (G 19/3/2015, AK 18/3/2015)	Nederlands Watermuseum, Rotary Rheden-Rozendaal, Amref Flying Doctors
April	Inzamelingsactie voor schoon water voor wees- en straatkinderen in Guinee (AK 1/4/2015)	Jerome Damey Foundation, Pieter Jongelingschool
April	Brugklassers Beekdal Lyceum zamelen geld in voor micro-kredieten in ontwikkelingslanden (G 4/4/2015)	Beekdal Lyceum
April	Opbrengst verkoop tweedehands kleren en goederen voor hulpprojecten voor kinderen in Cambodja (AK 22/4/2015)	Terre des Hommes Arnhem
Mei	Lorentz Lyceum vaardigt scholiere af voor Women to Women project in Boston (G 29/5/2015)	Lorentz Lyceum (Nathalie Janssen), Empower Peace
Mei	Arts Rijnstate ondersteunt zieke kinderen in ontwikkelingslanden (G 29/5/2015)	Rijnstate (Nadine van Dijk), St. Medical Checks for Children
Mei	Inzamelingsactie na aardbeving in Nepal voor weeshuis Children of the Universe (AK 6/5/2015)	Roos ter Weeme
Juni	Inzamelingsactie tweedehands kleding voor projecten in India en Afrika (G 3/6/2015)	Sympathie, Kaufhaus
Juli	Inzamelingsactie leerlingen basisschool Toermalijn voor weeshuis in Nepal (G 23/7/2015)	Basisschool Toermalijn

Juli	Benefietconcert voor armoedebestrijding in Roemenië op 9 juli in Baptistenkapel (AK 8/7/2015)	Baptistengemeenschap Arnhem-Centrum (Jeroen Visser, Matthijn Buwalda, Thijs van Manen)
Juli	Verkoop tweedehands kleding bij Het Vincentrum; opbrengst achterstandsgebieden in Oost-Europa en Zuid-Amerika (AK 15/7/2015)	Het Vincentrum
Juli	Dansmarathon basisschool De Troubadour voor Ethiopië (AK 22/7/2015)	Basisschool De Troubadour
September	Dorcas Kledingactie op 17 oktober voor armoedebestrijding in Oost-Europa (AK 23/9/2015)	St. Dorcas Hulp Nederland
Oktober	Informatiekramen op 17 oktober in het kader van Wereldarmoededag en Wereldvoedseldag (Pb Platform Arnhem Mondiaal)	Wereldwinkel Arnhem, Platform Arnhem Mondiaal, Raad van Kerken Arnhem, St. EVS Eco-Vrede, Kledingbank, Arnhem Millenniumgemeente, SWOA, Werkgroep Verzet tegen Armoede
November	Medische hulpmiddelen naar Sri Lanka (AK 18/11/2015)	St. Ayubowan Sri Lanka (Jeannette Otemann)
November	Studenten HAN zamelen op 18 december geld in met de Santa Run; opbrengst naar vluchtelingenkinderen in Syrië (AK 18/11/2015)	UNICEF, Hogeschool Arnhem Nijmegen
December	Scholieren Stedelijk Gymnasium organiseren Serious Request in Arnhem; opbrengst voor Rode Kruis (G 16/12/2015)	Stedelijk Gymnasium (Dinte Braaksma, Emma Stoks)
December	Inzamelingsactie leerlingen Internationale Schakelklas voor Oxfam Novib (AK 16/12/2015)	Internationale Schakelklas (Mariet Berendsen, Carolijn Leisink)

Millenniumdoel 2

Alle kinderen wereldwijd volgen in 2015 basisonderwijs.

Goed onderwijs is van groot belang voor de bestrijding van armoede. 20% van de kinderen in ontwikkelingslanden gaat niet naar school.

Wat deed Arnhem daar in 2015 aan?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen
Juni	Drie scholieren van Arentheem College zamelen geld in voor onderwijs in ontwikkelingslanden (G 5/6/2015)	Edukans, Arentheem College (Monica de Lange, Lieve van Woerden, Fenna Vullings)
Juni	Basisschool Cosmicus houdt sponsorloop voor beter onderwijs in India (G 8/6/2015)	Basisschool Cosmicus
November	Verkoop zelfgemaakte kussenhoezen door basisschool Cosmicus op 13 november; opbrengst scholenproject in India (G 10/11/2015, AK 18/11/2015)	Basisschool Cosmicus (Yvonne van der Laan)
November	Vertoning film 'I am Nojoom, age 10 and divorced' over kindhuwelijken in Jemen (AK 18/11/2015)	Focus Filmtheater, Amnesty International
December	Inzameling voor bouw school en weeshuis in Guinee (AK 30/12/2015)	Jerome Damey Foundation (Gerad en Lamko Geenacker)

Millenniumdoel 3

Mannen en vrouwen zijn in 2015 gelijkwaardig.

Formeel hebben mannen en vrouwen wereldwijd dezelfde rechten, maar in de praktijk vindt nog vaak achterstelling en discriminatie van de vrouw plaats.

Wat deed Arnhem daar in 2015 aan?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen

Millenniumdoel 4

Het aantal kinderen dat in ontwikkelingslanden voor het vijfde jaar overlijdt is met twee derde teruggebracht ten opzichte van 1990.

Wereldwijd sterven 10 miljoen kinderen voor hun vijfde jaar.

Wat deed Arnhem daar in 2015 aan?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen

Millenniumdoel 5

In 2015 is moedersterfte met driekwart teruggebracht ten opzichte van 1990.

Jaarlijks sterven een half miljoen vrouwen aan de gevolgen van hun zwangerschap.

Wat deed Arnhem daar in 2015 aan?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen

Millenniumdoel 6

In 2015 is de verspreiding van ziektes als Aids, malaria en andere dodelijke ziektes gestopt.

Wereldwijd zijn 39 miljoen mensen besmet met het hiv/aids-virus, waarvan 25 miljoen mensen in Afrika.

Wat deed Arnhem daar in 2015 aan?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen
Februari	Benefietconcert op 13 februari in Luxor voor bestrijding ebola-epidemie in Guinee (G 12/2/2015)	Terna Diawara

Millenniumdoel 7

In 2015 leven meer mensen in een duurzaam milieu en is het tekort aan schoon drinkwater met de helft teruggebracht.

Manier: integratie duurzame ontwikkeling in nationaal beleid.

Wat deed Arnhem daar in 2015 aan?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen
Januari	Strengere controle op vrachtwagens in de milieuzone rond centrum Arnhem d.m.v. camera-netwerk (G 9/1/2015)	Gemeente Arnhem
Januari	Milieudefensie Arnhem meet vervuilde lucht langs verkeerswegen in Arnhem (G 9/1/2015, G 17/1/2015, AK 14/1/2015)	Milieudefensie Arnhem (Grieta Spanenburg), GGz Praktijk (Marga Bijma), Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok)
Januari	Koffiebranderij Peeze ontwikkelt koffiecupjes van suikerriet-residu (G 14/1/2015)	Peeze (Timmo Terpstra)
Januari	IVN Arnhem bundelt onderzoeken in Gelderland naar schone en vruchtbare bodem (G 24/1/2015)	IVN Arnhem (Ber Oomen)
Januari	Netwerkbijeenkomst Energie made in [Arnhem] op HAN op 4 februari (Pb Gemeente Arnhem)	Gemeente Arnhem (Marianne van Sommeren)
Januari	Presentatie Arnhem Groenagenda in stadhuis op 19 januari	Arnhemse milieuorganisaties
Februari	Informatieavond op 3 maart over HRe ketels op groen gas	Gemeente Arnhem (J. Baron, Theo Tjisse Klasen)
Februari	Opzet Dynamic Food in Arnhem met aanbod biologische streekproducten (G 21/2/2015)	Annelou van Griensven
Februari	Olympus College doet mee aan Warme Truiendag (G 14/2/2015)	Olympus College
Februari	Meer aandacht van gemeente Arnhem voor laadplekken elektrische auto's (G 16/2/2015)	Gemeente Arnhem
Februari	Volkshuisvesting verduurzaamt 761 huurwoningen (G 16/2/2015)	St. Volkshuisvesting (Gerrit Breeman)
Februari	ProRail doet proef op centraal station Arnhem met afval-scheiding (G 25/2/2015)	ProRail
Februari	Opzet samenwerking energietransitie gemeenten Arnhem en Nijmegen op 24 maart in De Lindenberg Nijmegen (Pb gemeente Arnhem 24/2/2015)	Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok), gemeente Nijmegen (wethouder Harriet Tiemens)

Februari	Green Industry Event: Design & Technology op 9 april op Industriepark Kleefse Waard (Pb IPKW 26/2/2015)	IPKW
Maart	Rapportage programma 'Energie made in Arnhem 2014; de basis staat!'	Gemeente Arnhem (Marc van der Burght)
Maart	Gemeente Arnhem gaat door met campagne Energie made in [Arnhem] (G 4/3/2015)	Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok)
Maart	Woningcorporatie Vivare verduurzaamt 145 huurwoningen in 't Broek (G 6/3/2015)	Vivare (Patrick Esveld)
Maart	Repair Café op 7 maart in De Groene Vos (AK 4/3/2015)	De Groene Vos
Maart	Honderd overheden, instellingen en bedrijven sluiten op 17 maart Gelders Energieakkoord (Gelderland in 2050 energie-neutraal) (G 18/3/2015)	GNMF (Volkert Vintges)
Maart	Proefproductie hennepvezels door StexFibers op IPKW (G21/3/2015)	StexFibers (Ben Ratelband, George Gleichman)
Maart	Studenten bouwen superzuinige voertuigen bij Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) (G 21/3/2015)	HAN
Maart	Meubelbedrijf De Vorm fabriceert meubels uit gerecyclede PET-flessen (G 21/3/2015)	De Vorm (Jeroen ter Hoeven, Maarten van der Wolf)
Maart	MTSA Technopower bouwt proefopstelling waterstofcentrale (G 26/3/2015)	MTSA (Loek van Veggel)
Maart	SP Arnhem stelt voor ongebruikte gemeentegrond te beleggen met zonnepanelen (G 27/3/2015)	SP Arnhem (Chris Lenting)
Maart	Invoering papier-kliko levert gemeente Arnhem in 2014 duizend ton extra ingezameld papier op (G 21/3/2015)	Gemeente Arnhem (wethouder Ine van Burgsteden)
Maart	Vijftien ondernemingen uit Arnhem e.o. presenteren duurzame woonoplossingen op 28 maart op beurs Slim (G 28/3/2015)	Bouw ecologisch Arnhem, Schildersbedrijf Leo de Kleermaeker, Hoogte Twee Architecten, Giesbers Kleinbouw
April	Kledingruil bij Klerecafé (G 22/4/2015)	Klerecafé (Chalana van Oostwaard, Inessa Ellenbroek)
April	Werkwinkel Zin in Breien organiseert op 3 mei een Mannenbreidag in het kader van Schone Kleren Campagne (G 28/4/2015)	Werkwinkel Zin in Breien
April	Gereedschapsverhuur St. VOSZ draagt activiteiten over aan St. De Groene Vos (AK 1/4/2015)	St. VOSZ St. De Groene Vos
April	Milieudefensie Arnhem houdt op 22 april informatieavond over schone lucht (G 2/4/2015)	Milieudefensie Arnhem
April	Repair Café in buurthuis Het Trempunt op 25 april (AK 22/4/2015)	Burenhulporganisatie 'Voor Elkaar'
April	Kringloopbedrijf 2Switch wil zich nadrukkelijker profileren (G 7/4/2015)	2Switch (Robert Frantzen)
April	Cameratoezicht op milieuzone gaat circa 427.000 euro kosten (G 1/4/2015)	Gemeente Arnhem
April	2.570 panelleden deden in januari mee aan enquête gemeente Arnhem naar energie en duurzaamheid	Gemeente Arnhem
April	Stadswarmte AVR Duiven voor woonwijk De Nieuwe Vaart in Presikhaaf (G 30/4/2015)	Woningcorporatie Vivare (Floris Schrijver)
April	Acht Arnhemse buitensportverenigingen willen accommodatie verduurzamen (G 30/4/2015)	Arnhem United (AZ 2000, Eldenia, SML, VDZ, HCM, Upward, De Groene Kamer en Hoogkamp (Pieter Middeldorp)
April	Gemeente Arnhem beschikt over 79 schone voertuigen; aanschaf schonere voertuigen pas na afschrijving dienstdoende voertuigen (G 30/3/2015)	Gemeente Arnhem
April	Gemeente Arnhem schaft op 8 april waterstofauto aan (G 9/4/2015)	Gemeente Arnhem (wethouder Ine van Burgsteden, Peter Swart)
April	HyMove levert waterstofsysteem voor lijnbus tussen Arnhem en Apeldoorn (G 28/4/2015)	HyMove, Syntus
April	Omzet houtbewerkingsbedrijf Accys groeit jaarlijks met ruim 30% als alternatief voor tropisch hardhout (G 7/4/2015)	Accys (Hans Pauli)

April	Machinefabriek RhineTech ontwikkelt schroefpersers voor bio- raffinage van gras (G 18/4/2015)	RhineTech (Frits van Bergen Henegouw)
Mei	Repair Café op 16 mei in De Groene Vos (AK 13/5/2015)	St. De Groene Vos
Mei	Industriepark Kleefse Waard genomineerd voor de Gouden Pyramide vanwege inzet voor duurzame bedrijven (G 16/5/2015)	Jury De Gouden Pyramide, IPKW
Mei	Upgraden van afval als thema voor Dag van de Architectuur Arnhem (AK 20/5/2015)	St. Dag van de Architectuur, Focus Filmtheater, CASA
Mei	Partij voor de Dieren Arnhem dienst motie in voor verbod op oplaten ballonnen bij evenementen (G 21/5/2015)	Partij voor de Dieren Arnhem (Leo de Groot)
Mei	EL-KW gaat trolleybus bouwen die ook (beperkt op accu's) kan rijden zonder bovenleiding (Trolley 2.0) (G 1/5/2015)	EL-KW (Jurgen van Kalleveen)
Juni	Netwerkbijeenkomst Energie made in [Arnhem] op 24 juni (Pb gemeente Arnhem)	Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok, Marianne van Sommeren), Showroom Arnhem
Juni	Informatieavond op 25 juni voor verenigingen van eigenaren over zonnepanelen (AK 17/6/2015)	Zonnestroom Made in [Arnhem]
Juni	Test op Montessori College met e-bike als alternatief voor schoolbus (G 17/6/2015)	Montessori College, Provincie Gelderland
Juni	Milieudefensie Arnhem biedt rapport aan over lichthinder in Arnhem (AK 3/6/2015)	Milieudefensie Arnhem (Frank van Leeuwen)
Juni	Gemeente betaalt mee aan laadpunten elektrische auto (G 27/6/2015)	Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok)
Juni	Gemeente Arnhem besluit dat alle openbare verlichting voortaan LED-armaturen zijn (AK 24/6/2015)	Gemeente Arnhem
Juni	Palen gemeente: omgekeerd afval inzamelen in heel Arnhem en blik en drankkartons thuis scheiden (G 10/6/2015)	Gemeente Arnhem
Juni	Gemeente wil Burgers' Zoo en ziekenhuis Rijnstate aansluiten op stadswarmtenet van AVR Duiven (G 25/6/2015)	Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok)
Juni	B&W-Arnhem stelt op 16 juni programma New energy made in [Arnhem], 2015-2020 vast (Pb gemeente Arnhem)	Gemeente Arnhem (Maud Wolf)
Mei	Publicatie 'New energy made in [Arnhem] – Programma 2015-2020'	Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok)
Juni	Netwerkbijeenkomst Energie made in [Arnhem] op 16 juli in Stadsboerderij Presikhaaf (Pb gemeente Arnhem)	Gemeente Arnhem (Maud Wolf)
Juni	Gemeente en Klimaatverbond organiseren samen de Arnhem Energy Challenge (Pb gemeente Arnhem)	Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok), Marc van der Burght) Klimaatverbond (Anne-Marie Pronk)
Juli	Arnhem plant vijf velden met zonnepanelen in Arnhem; kritiek uit wijk Elderveld (G 4/7/2015)	Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok)
Juli	Opwekken zonne-energie in Arnhem in de lift (AK 22/7/2015)	Gemeente Arnhem, St. Natuur en Milieu
Juli	Energiefeest op 15 juli op Stadsboerderij Presikhaaf vanwege bereiken stroomneutrale status (AK 15/7/2015)	Duurzaam Natuurcentrum Arnhem
Juli	Plan gemeente: trolleybusnetwerk laadt straks elektrische auto (G 16/7/2015)	Gemeente Arnhem
Juli	Warmtenet in Noord-Arnhem in combinatie met aanleg nieuwe riolering (AK 1/7/2015)	Gemeente Arnhem, Provincie Gelderland, Burgers' Zoo, Ziekenhuis Rijnstate, Pro Persona, Alliander, Nuon
Juli	Verbod op het oplaten van latex ballonnen bij evenementen (G 23/7/2015)	B&W gemeente Arnhem, Partij voor de Dieren Arnhem
Augustus	1 op 200 autobezitters in Arnhem rijdt in elektrische auto (G 7/8/2015)	ANWB
September	HAN doet mee aan tweede editie Green Tech Week van 5 tot 11 oktober (AK 23/9/2015)	Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN)
Juli	Vaststellen programma New energy made in [Arnhem], 2015- 2020 (Raadsstuk gemeente Arnhem)	Gemeente Arnhem
September	Gratis opladen mobieltjes en laptops bij Montessori College via zonnepanelen (AK 2/9/2015)	Montessori College (Berni Drop)

September	Blikjes kunnen in gemeente Arnhem per 1 oktober bij het plastic afval (G 9/9/2015)	Gemeente Arnhem
September	Gemeente Arnhem vraagt met serie artikelen in huis aan huisblad aandacht voor Klimaatop in Parijs (30 november tot 11 december) (AK 23/9/2015)	Gemeente Arnhem
September	Gemeente Arnhem stopt 460.000 euro in pot voor duurzaamheidsleningen aan huiseigenaren ten bate van energiebesparing en zonnepanelen (G 29/9/2015)	Gemeente Arnhem
September	Repair Café op 3 oktober bij De Groene Vos (G 29/9/2015)	St. De Groene Vos
Oktober	Handtekeningenactie Milieudefensie Arnhem tegen klimaatverandering en aanmelding bus naar Parijs voor demonstratie tijdens Klimaatop (Pb Milieudefensie Arnhem)	Milieudefensie Arnhem
Oktober	De Groene Vos viert tienjarig bestaan (AK 7/10/2015)	St. De Groene Vos (Nicole Klein Middelink, Jan Schreur)
Oktober	Dag van de Techniek op 10 oktober in Powerlab voor jongeren (AK 7/10/2015)	Powerlab
Oktober	Kinderklimaatop op 9 oktober in stadhuis (AK 7/10/2015)	Arnhemse basisscholen, Gemeente Arnhem
Oktober	Start innovatieve samenwerking Oost-Nederland Energiek (ONE) op 6 oktober (Pb Gemeente Arnhem)	ONE (Jacqueline Bijlsma)
Oktober	Netwerkbijeenkomst Energie made in [Arnhem] op 12 november (Energie Café) (Uitnodiging gemeente Arnhem)	Gemeente Arnhem (Paul van Hoof), CASA (Edwin Verdurmen)
Oktober	Waterstofproef vervolgd in 2016 met nieuw waterstofstation (G 9/10/2015)	Gemeente Arnhem, HyGear
Oktober	Circulair bouwen in ziekenhuis Rijnstate (AK 7/10/2015)	Ziekenhuis Rijnstate
Oktober	Oproep gemeente Arnhem aan alle Arnhemse sportverenigingen om accommodaties energiezuinig in te richten (G 10/10/2015)	Gemeente Arnhem (wethouder Gerrie Elfrink)
Oktober	Inzameling afgedankte huishoudelijke apparaten met de opbrengst voor de Speelstoet (AK 7/10/2015)	Wecycle, Gemeente Arnhem, De Speelstoet
Oktober	Eerste editie innovatiefestival Innovate Arnhem op 10 en 11 oktober in en rond stadhuis (G 9/10/2015)	Innovatiefabriek Arnhem (Berry Kessels)
Oktober	Oprichting energiebank in Arnhem om minder draagkrachtige te steunen bij energiebesparing (G 12/10/2015)	Alliander, Energiebank (Karen Nitschke)
November	Landelijke slotbijeenkomst 'Stookjerk2015' op 25 november (Uitnodiging GNMF)	Gelderse Natuur- en Milieufederatie (Maarten Visschers)
Oktober	Slim Opgewekt ondersteunt Arnhemse scholen met omschakelen op zonne-energie (G 26/10/2015)	Slim Opgewekt (Hilde van Dijk)
November	Dutch Spirit wint Het Groene Lintje 2015 (AK 18/11/2015)	GroenLinks Arnhem, Dutch Spirit
November	Netwerkbijeenkomst New energy made in [Arnhem] op 12 november (Uitnodiging gemeente Arnhem)	Gemeente Arnhem (Betty Jacobi)
November	Vier basisscholen doen mee aan eerste editie project 'Elektriciteit in de Wijk' op 20 oktober door het beschilderen van elektriciteitshuisjes (AK 4/11/2015)	Slim Opgewekt (Mylène Ragon), Krista Burger, Liander (Esther Hendriks)
November	Basisscholen besteden aandacht aan duurzaamheid middels leskisten van Natuurcentrum Arnhem (AK 18/11/2015)	Natuurcentrum Arnhem
November	Basisschool 't Panorama wint prijs op landelijke bijeenkomst op 6 november op de Kinderklimaatop in Dordrecht (AK 18/11/2015)	Basisschool 't Panorama
November	Sinds juni ruim honderd aanmeldingen voor Rijn IJssel Corporatie voor groene stroom als streekproduct (G 26/11/2015)	Greenchoice (Jeroen Vanson), Rijn IJssel Corporatie (Barbara van der Hoek)
December	Milieudefensie Arnhem houdt uitwaai-actie voor bus met demonstranten naar Klimaatop in Parijs (Pb Milieudefensie Arnhem)	Milieudefensie Arnhem (Ulrike Lerche)
December	Arnhemse basisscholieren op 30 november bijeen in stadhuis om met Duurzaam Manifest aandacht te vragen voor duurzaamheid (G 1/12/2015, AK 2/12/2015)	De Wijzer, De Boomhut, Margarethaschool, Jozefschool, Johannesschool, Pieter Brueghelschool, 't Panorama, burgemeester Herman Kaiser, Slim Opgewekt (Mylène Ragon)

December	Ecologische wijk Polderdrift houdt op 5 december open dag (AK 2/12/2015)	Ecologische Woonvereniging Polderdrift (Inge van Lieshout)
December	Stadsboerderij De Korenmaat installeert helofytenfilter om water te filteren uit gier (AK 2/12/2015)	Natuurcentrum Arnhem (Monique Verstraten)

Millenniumdoel 8

In 2015 is er beter bestuur, een eerlijker handelssysteem en de oplossing van schuldenproblematiek gerealiseerd. Hier ligt met name een taak voor de rijke landen in de wereld. Doel 8 is voorwaarde voor realisering van de andere 7 doelen. Wat deed Arnhem daar in 2014 aan?

Maand	Activiteit	Organisatie/personen
Mei	Gemeente Arnhem organiseert samen met biologische supermarkt Estafette voor 1 euro een ontbijtgodebag op 9 mei (Moederdag en Fair Trade Week) (AK 6/5/2015)	Gemeente Arnhem, Estafette
Mei	Ziekenhuis Rijnstate schenkt iedere baby die vanaf 1 mei in Rijnstate wordt geboren een mutsje dat in Bangladesh via Fair Trade is gemaakt (AK 6/5/2015)	Rijnstate (Jan Kees Cappon), Gemeente Arnhem (wethouder Henk Kok), Montessori College, St. Fair Trade Arnhem, St. Pani (Hilde van Dijk)
Juni	Wereldwinkel Arnhem organiseert op 27 juni een Latin Fair Trade (PB Wereldwinkel Arnhem)	Wereldwinkel Arnhem
Juni	Netwerkbijeenkomst Fair Trade op 9 juli op Roof Garden (Uitnodiging St. Fair Trade Arnhem)	St. Fair Trade Arnhem (Michiel Wilhelm)
Juli	Netwerkbijeenkomst Fair Trade op 10 september (Uitnodiging St. Fair Trade Arnhem)	St. Fair Trade Arnhem (Michiel Wilhelm)
September	Team St. Fair Trade doen op 25 oktober samen met leerlingen van Montessori College mee aan Bridge tot Bridge Loop om aandacht te vestigen op Fair Trade (Pb St. Fair Trade Arnhem)	Montessori College, St. Fair Trade Arnhem (Michiel Wilhelm)
December	Kerstborrel op 17 december met Fair Trade Arnhem in Kansfabriek (Uitnodiging St. Fair Trade Arnhem)	St. Fair Trade Arnhem (Michiel Wilhelm), Kansfabriek